

Опис
вибіркового блоку навчальних дисциплін «Цивільне судочинство»
освітньої програми «Право» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр»
за спеціальністю 081 «Право» денної та заочної форми навчання

Вибірковий блок «Цивільне судочинство» освітньої програми «Право» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» денної та заочної форми навчання складається з навчальних дисциплін:

1) Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ

Вивчення дисципліни передбачає отримання знань про особливості розгляду окремих категорій справ у позовному провадженні, що покликане забезпечити цілісність сприйняття позовної форми захисту прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

2) Змагальне цивільне судочинство

Дисципліна орієнтована на набуття студентами знань про типологію (моделі) цивільного судочинства, які виділяють у цивільній процесуальній доктрині, зміст категорії «змагальне цивільне судочинство» та його елементи, переваги змагального судочинства, фактори, які забезпечують змагальність цивільної процесуальної процедури, специфіка правової регламентації змагального цивільного судочинства в Україні, взаємозв'язок базових принципів цивільного процесуального права із змагальним процесом, особливості реалізації змагальних прав у справах позовного, наказного та окремого проваджень, змагальний (незмагальний) процес, змагальне (незмагальне) рішення суду у правових позиціях Європейського суду з прав людини тощо.

3) Примирні процедури в цивільному судочинстві

При вивченні дисципліни у студентів формуються уявлення про правові, процесуальні та функціональні засади здійснення примирних процедур; набуваються практичні навички проведення медіації, підготовки медіаційних угод, угод про врегулювання спорів, процесуальних ухвал, якими затверджуються мирові угоди та опосередковується врегулювання спору за участі судді. Отримуються навички з основних тактик проведення переговорів, медіаційних технік, методів оцінки конфліктогенності та медіабельності спору.

4) Складання процесуальних документів у цивільному судочинстві

Дисципліна спрямована на проведення правового аналізу письмових заяв учасників судового процесу та судових рішень в механізмі судового захисту

прав, свобод та інтересів осіб, з відображенням як сучасного стану такого правового інституту, так і перспектив його розвитку та вдосконалення. В межах навчальної дисципліни вивчаються основні терміни, структурні елементи процесуальних документів, система аналізу перспектив перегляду судових рішень, виявлення судової помилки та її обґрунтування в межах апеляційного та касаційного проваджень.

Відповідно до опису освітньої програми «Право» викладання зазначених навчальних дисциплін забезпечує досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання 2, 4, 5, 8, 10, 15, 19, 23, що визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України № 644 від 20.07.2022 р. Викладання зазначених навчальних дисциплін зорієнтовано на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та розвиток практичних фахових навичок в сферах цивільного процесу, доказової діяльності, застосування примирних процедур в цивільному судочинстві та складання процесуальних документів в цивільних справах.

Результатами поглибленого вивчення здобувачами освіти вибіркового блоку навчальних дисциплін мають стати:

- комплексні доктринальні знання про засади цивільного процесу, доказування в цивільному судочинстві; поняття і категорії, які стосуються застосування примирних процедур; сучасний стан та основні тенденції розвитку міжнародного цивільного процесу та цивільного судочинства в інших країнах.

- навички аналізу і узагальнення судової практики та рішень ЄСПЛ, які стосується забезпечення права, доступ до правосуддя та на справедливий судовий розгляд, користування першоджерелами і спеціальною літературою, орієнтування у системі права і законодавства України;

- вміння застосовувати досягнення різних наук в сфері цивільного судочинства, використовувати міжнародні стандарти цивільного процесу та цивільного судочинства, поєднувати досягнення юридичної науки з юридичною практикою розгляду та вирішення цивільних спорів, брати участь в цивільному судовому процесі та у науково-дослідній роботі;

- володіння навичками підготовки документів процесуального характеру, розробляти варіанти правової позиції для вирішення цивільного спору;

- вміння проводити правовий моніторинг з метою визначення можливих форм та способів захисту, відновлення прав, свобод та інтересів особи в цивільному судочинстві, надавати оцінку чинним положенням

цивільного процесуального законодавства України в частині їх ефективності, виявляти колізії та прогалини у законодавстві, пропонувати можливі шляхи їх подолання;

- уявлення про правові, процесуальні та функціональні засади підготовки, розгляду цивільних справ та винесення судових рішень;

- навички фахового застосування правил, прийомів, способів та засобів юридичної техніки для складання процесуальних документів в цивільних справах;

- знання генези міжнародного цивільного та європейського цивільного процесів, правових засад та основних векторів впливу положень Європейської Конвенції з прав людини та практики Європейського Суду з прав людини на гармонізацію цивільного процесуального законодавства України;

- отримані теоретичні знання, практичні уміння і навички щодо застосування методів наукового пізнання у сферах цивільного процесу, доказового права, формування загальнокультурних і професійних якостей;

Досягнення здобувачами освіти цих та інших результатів навчання забезпечує дотримання ними у майбутній фаховій діяльності стандартів правничої професії, міжнародних стандартів прав людини та принципу верховенства права при здійсненні справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду та вирішення цивільних справ з метою ефективного захисту порушених, невизнаних, оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави, підвищенні рівня дієвості та ефективності права.

Отримані знання та навички формують у здобувачів освіти компетентності, що відповідають сучасним потребам ринку праці, суспільства і держави, а саме:

- здатність використовувати знання з метою ефективного прийняття нових викликів, вирішення проблемних питань у сфері розгляду та вирішення цивільних справ;

- здатність надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації для ефективного захисту та відновлення порушених прав чи інтересів особи в цивільному судочинстві;

- навички самостійної підготовки проєктів процесуальних документів, які опосередковують захист прав в цивільному судочинстві, здійснення професійного тлумачення змісту норм права та судової практики;

- здатність взаємодіяти з представниками інших професій та брати відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

- спроможність аналітично мислити, приймати обґрунтовані рішення та пропонувати шляхи вирішення юридичних проблем в сферах правотворчості, тлумачення права та правозастосування.

Забезпечення досягнення програмних результатів навчання, визначених за навчальними дисциплінами вибіркового блоку відбувається завдяки:

- викладанню навчальних дисциплін вибіркового блоку «Цивільне судочинство» кваліфікованими фахівцями, в тому числі у формі авторських курсів;

- залученню здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності в сфері цивільного процесу;

- проведенню майстер-класів із запрошенням фахівців-практиків, зокрема, суддів, що здійснюють розгляд цивільних справ;

- використанню в освітньому процесі активних та інтерактивних форм проведення занять;

- проведенню в навчальних групах проблемно-орієнтованих дискусій, розв'язання практичних кейсів з розподілом процесуальних ролей між студентами для імітації судового процесу;

- індивідуальному консультуванню здобувачів вищої освіти та високого рівня організації їх самостійної роботи;

- отриманню практичного досвіду організації роботи судів, третейських судів, медіаторів, адвокатських об'єднань при врегулюванні та вирішенні цивільних спорів під час проходження навчальної практики.